

บทบรรณาธิการ

ภายใต้สถานการณ์ปัจจุบันที่รัฐต้องเผชิญหน้ากับความท้าทายใหม่ๆ ที่สลับซับซ้อนทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ การบริหารจัดการประเทศจึงจำเป็นต้องดำเนินไปอย่างรอบด้านและตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การรับฟังเสียงจากทุกภาคส่วนเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงจึงมีความจำเป็น และเพื่อบรรลุเป้าหมายร่วมกัน การจัดการปกครองแบบประสานความร่วมมือกันจากทุกภาคส่วนจึงยิ่งมีความสำคัญและเป็นรากฐานของประชาธิปไตย วารสารการเมืองการปกครองปีที่ 10 ฉบับที่ 2 ภายใต้อรรถาธิบาย “ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Democracy)” ได้รวบรวมและตีพิมพ์สาระ ความรู้และเนื้อหาวิชาการ ผ่านบทความวิจัยทั้งหมด 13 บทความ ดังต่อไปนี้

บทความแรก เป็นบทความวิจัยของ **คอรีย์ การ์จิ และ ณัฐฐา วินิจนัยภาค** เรื่องการจัดการปกครองแบบร่วมมือกัน (Collaborative Governance) ในโครงการอุตสาหกรรมเพื่อการสร้างงานที่ยั่งยืนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าการกำหนดนโยบายและโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ จำเป็นที่จะต้องมีการสร้างการยอมรับและแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน และเพื่อบรรลุข้อตกลงสันติภาพระหว่างกลุ่มก่อความไม่สงบและรัฐบาลไทยควรเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วที่สุด จึงจะสามารถขับเคลื่อนกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้ตามปกติ และควรให้ความสำคัญทั้งในประเด็นความมั่นคงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เชมภัก ห้วยลึก ใช้กรณีโรงไฟฟ้าพลังความร้อน(ถ่านหิน) กระบี่ในการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างอิทธิพลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการนโยบายสาธารณะของไทยโดยชี้ให้เห็นการต่อสู้ของกลุ่มต่าง ๆ เพื่อสร้างอิทธิพลในกระบวนการนโยบายมีความแตกต่างกันทั้งในมิติของกลุ่มสนับสนุนและคัดค้าน จากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน กฟผ. ได้สร้างเครือข่ายผ่านระบบราชการ อดหนุนงบประมาณให้กิจกรรมหรือโครงการของท้องถิ่น ส่วนผู้ประกอบการเอกชนในจังหวัดกระบี่ส่วนใหญ่นอกจากการสร้างอิทธิพลในกระบวนการนโยบายทางอ้อมยังสื่อสารทางตรงและลอบบี้กับผู้ที่มีอำนาจในภาคส่วนต่าง ๆ อีกด้วย

บทความวิจัยของ **ชิตพล ชัยมะดัน** เรื่องผลการดำเนินงานตามนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ : กรณีศึกษาจังหวัดสระแก้ว ได้ข้อสรุปเชิงนโยบายที่ว่าแนวทางพัฒนาการดำเนินงานตามนโยบายฯ จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาการประชาสัมพันธ์ด้านการลงทุน, จัดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ, เสริมสร้างการรับรู้และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน และผลักดันแนวคิดรูปแบบการบริหารจัดการเฉพาะพื้นที่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานตามนโยบายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว

ในด้านกฎหมายประกอบด้วย บทความวิจัยเรื่องบทเรียนการระงับข้อพิพาททางเลือกจากต่างประเทศและการนำมาใช้กับคดีสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยของ ศักดิ์ชัย สุนทรธนาภิรมย์ พบว่าการเจรจาต่อรองไม่เหมาะสมและเป็นไปได้อย่างที่จะนำมาใช้กับคดีสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของประเทศไทยก็มิชอบเขตการใช้ที่จำกัด กระบวนการไกล่เกลี่ยคดีปกครองของประเทศไทยก็ไม่สามารถช่วยเหลือคู่พิพาทในการหาทางออกร่วมกัน ในขณะที่ประเทศไทยมีกระบวนการระงับข้อพิพาททางเลือกสำหรับคดีสิ่งแวดล้อมถึง 4 กระบวนการจึงเหมาะสมที่จะนำวิธีการระงับข้อพิพาทคดีสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยมาใช้กับประเทศไทย

บทความวิจัยเรื่องมาตรการทางกฎหมายในการปราบปรามการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานทางบกของ กรวิไล เทพพันธุ์กุลงาม ได้สรุปข้อเสนอให้มีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพิ่มเติม เช่น กำหนดความผิดเกี่ยวกับการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานตามพิธีสารฯ, มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์กรผู้รับผิดชอบโดยใช้เกณฑ์มาตรการทางกฎหมายตามพิธีสารฯ, มีการกำหนดบทบาทองค์กรและช่องทางการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยให้กรมสอบสวนพิเศษมีอำนาจหน้าที่บทบาทในฐานะองค์กรผู้รับผิดชอบด้านการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศร่วมกับสำนักงานอัยการสูงสุด

บทความต่อมาของร้อยตำรวจเอก วิศิษฐ์ เจนนานนท์เรื่องการใช้หลักพุทธธรรมในกระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยความขัดแย้งในชุมชนของผู้ใหญ่บ้านและคณะกรรมการหมู่บ้านศึกษากรณี บ้านเขวากลาง หมู่ 2 ตำบลเขวากลาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้ข้อสรุปว่าการจัดการปัญหาความขัดแย้งตามแนวพุทธสันติวิธีสามารถนำมาใช้ในการจัดการความขัดแย้งได้ทุกเรื่อง และสามารถสร้างความเป็นปึกแผ่นและความเข้มแข็งสามัคคีให้แก่ชุมชนได้อีกด้วย

ณัฐพล แสนคำ และหลี่ เหมินเหลียงซึ่งศึกษาเรื่องการเปลี่ยนแปลงของชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ยังนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า ชุมชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่นได้มีการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวในหลายด้านทั้งด้านการเมืองและความมั่นคง, ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมและวัฒนธรรม นำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเช่น การเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในกิจกรรมการพัฒนาของรัฐ

อีกด้านที่น่าสนใจคือการทำความเข้าใจและตีความประวัติศาสตร์ร่วมกันผ่านงานของ ศิวัช ศรีโกคางกุล เรื่องประวัติศาสตร์ราชาชาตินิยมในโรงเรียนไทย ที่พบว่าการสอนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับโรงเรียนให้ความสำคัญและผลิตซ้ำเนื้อหาประวัติศาสตร์ราชาชาตินิยมเพียงเท่านั้น ประวัติศาสตร์เช่นนี้มีปัญหาในตัวเอง นอกจากนั้นยังเป็นการตอกย้ำมายาคติแห่งความไม่เท่าเทียมว่า สถานะของประชาชนควรถูกตระหนักว่าเป็นเพียงพสกนิกร มิใช่พลเมืองแต่อย่างใด

ในส่วนสุดท้ายของวารสารฉบับนี้เป็นการศึกษาโดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากวิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เริ่มจากบทความของ **ไชยมนู กุนอก** ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีของนักวิชาการศึกษา วิทยาลัยการเมืองการปกครอง พบว่าเมื่อมีการจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ดีของการปฏิบัติงานที่ชัดเจน นำไปสู่การปฏิบัติได้รวดเร็วมากขึ้น ในขณะที่ **วรินทร์ รัชโพธิ์** ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อระยะเวลาการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง พบว่า ปัจจัยสำคัญคือนิสิตที่มีความเข้าใจเนื้อหา ตำราเรียน และผู้สอนมีเทคนิคที่ดี **นันทนพ เข้มเพชร** ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำของนิสิตวิทยาลัยการเมืองการปกครอง พบว่าผู้เรียนควรมีการเตรียมพร้อมก่อนเรียนอยู่เสมอ, อาจารย์ผู้สอน ควรพัฒนาสื่อการเรียนการสอน, รายได้ของครอบครัว ปัญหาของครอบครัว, การใช้รถจักรยานยนต์มีจำนวนมากขึ้นทำให้การขับขี่ไม่สะดวก, ตึกอาคารเรียนยังมีจำนวนไม่พอต่อการเรียน และการคบเพื่อนต้องคบเพื่อนที่ดี บทความสุดท้ายของ **จุไรรัตน์ ผดุงกิจ และภาณุมาศ ขาดีประเสริฐ** ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานในการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ของเจ้าหน้าที่พัสดุในมหาวิทยาลัยมหาสารคาม พบว่าระบบมีการทำงานที่ค่อนข้างยุ่งยากและซับซ้อนและเจ้าหน้าที่พัสดวยังไม่ชำนาญในการใช้ระบบจึงทำให้เกิดความผิดพลาด

กองบรรณาธิการวารสารการเมืองการปกครองหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบทความที่น่าสนใจในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นตัวอย่างกรณีศึกษาในการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาสร้างสรรค์ประเทศตามแนวทางประชาธิปไตยต่อไป

กองบรรณาธิการวารสารการเมืองการปกครอง